

Søknad – Byregion Fase 2

Søknadsnr.	2015-0047	Søknadsår	2015	Arkivsak
Støtteordning	Utviklingsprogrammet for byregioner fase 2 (2015-2017)			
Prosjektnavn	Søknad fra Arendalsregionen (Østre Agder)			

Kort beskrivelse

Prosjektet fokuserer på iverksetting og videreutvikling av strategier og tiltak for å bedre sysselsettingsutviklingen og attraktiviteten i byregionen Østre Agder.

Prosjektbeskrivelse

For å ta tak i de utfordringene som ble identifisert Samfunnanalyse for Østre Agder søkes det om tilskudd til gjennomføring av strategier og tiltak anført i Strategisk Næringsplan for Østre Agder. Både samfunnsanalysen og den strategiske næringsplanen ble begge utarbeidet som del av Byregionprogrammets fase 1.

Det er de 7 Østre Agder-kommunene Arendal, Grimstad, Tvedestrand, Risør, Åmli, Vegårshei og Gjerstad som står bak søknaden. Froland har valgt å ikke delta i arbeidet. Aust-Agder Fylkeskommune er en tett samarbeidspartner i prosjektet.

Hovedmålet for prosjektet er at Østre Agder skal ha et vitalt næringsliv med en sysselsettingsutvikling som er bedre enn gjennomsnittet i Norge. Det er ikke situasjonen i dag.

Deltatt i fase 1 av Utviklingsprogrammet for byregioner: Ja

Arendalsregionen fikk tilsagn om kr. 425 000,- fra Byregionprogrammets fase 1 (tilsagnsnummer 502229) der det viktigste arbeidet var knyttet til utarbeidelse av en prosjektgrunnlag for oppstart av et felles regionalt ATP-prosjekt for kommunene Arendal, Grimstad, Tvedestrand og Froland. I tillegg ble det utarbeidet en samfunnsanalyse for Østre Agder med en tilhørende strategisk næringsplan.

ATP - Arendalsregionen videreføres som eget prosjekt i regi av de fire kommunene i samarbeid med Aust-Agder fylkeskommune. ATP-prosjektet har nå fått egen finansiering og er ikke lagt til grunn for denne søknaden. ATP-arbeidet og deltakelse i byregion-programmets fase 2 er likevel knyttet sammen med bakgrunn i at aktivitetene i ATP-prosjektet er utfyllende sett i forhold til målsettingen om å utnytte synergi av ny infrastruktur.

Vilkårene om politisk forankring av deltakelse i samtlige deltakerkommuner i byregionen., at det skulle gjennomføres eller legges til grunn en helhetlig samfunnsanalyse av det økonomiske samspillet mellom by og omland med sikte på å identifisere faktorer som kan hindre regional utvikling, om deltakelse i nasjonalt nettverk mellom byregionene i regi av Kompetansesenter for distriktsutvikling (KDU) og at byregionen besvarer evalueringsspørsmål fra departementet er alle gjennomført og dermed oppfylt.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Geir Skjæveland Org.nr:940493021	Arendal kommune, Sam Eydes plass 2, Arendal	91788599
Kontakt- person	Kåre Andersen	Arendal kommune, Sam Eydes plass 2, Arendal	90238777
Prosjekt- leder	-	-	-

Geografi

901-Risør, 904-Grimstad, 911-Gjerstad, 912-Vegårshei, 914-Tvedestrand, 929-Åmli, 906-Arendal

Spesifikasjon

Bakgrunn

Østre Agder regionen som står bak søknaden er et samarbeid mellom åtte kommuner. Vår region utgjør en viktig del av vekstregionen Agder(regional transportplan) og det samlede folketallet er ved årsskiftet 2015 91137.

Regionen består av en større sammenhengende byregion; Arendal/Grimstad, de mindre byene Risør og Tvedestrand og de fire distriktskommuner Åmli, Vegårshei, Froland og Åmli.

Østre Agder er preget av en sentral vekstakse langs E18 fra Grimstad i vest (Sentrum/UiA og Bergemoen), via Arendal (Sentrum/Stoa/Harebakken), Tvedestrand og Akland til Brokelandsheia i øst. Ny E18 fra Tvedestrand til Arendal, som ferdigstilles i 2018, forventes å forsterke bo- og arbeidsmarkedsregionen. Østre Agder har 39 076 arbeidsplasser i 2013, mens det er registrert 43 034 arbeidstakere. 7002 bor i regionen og jobber utenfor, mens 3044 bor utenfor regionen og jobber her. Regionen har hatt en mindre heldig utvikling i forhold til arbeidsplasser de senere år, derfor er det stort behov for å skape nye arbeidsplasser. Dette forsterkes av at regionen har høy befolkningsvekst.

I erkjennelse av at regionen stod overfor betydelige strukturelle utfordringer i arbeidslivet gikk syv av de deltakende kommuner med i utarbeidelsen av en samfunnsanalyse (se vedlegg). Her gjorde Telemarksforskning en grundig studie som i detalj viser regionens særlige utfordringer.

Samfunnsanalysen la grunnlag for utarbeidelse og vedtak av felles strategisk næringsplan der en legger vekt på vekstforutsetningene for byregionen og økt samspill med de omliggende regioner.

Antall arbeidsplasser i Østre Agder økte med 8,8 prosent mellom 2000 og 2012 mens veksten nasjonalt i samme periode var på 12,9 prosent. Antall arbeidsplasser i offentlig sektor i Østre Agder økte med 13 prosent, veksten nasjonalt var på 17,6 prosent.

Regionen har i snitt hatt en relativ arbeidsplassvekst i næringslivet som er lavere enn veksten nasjonalt. I 2012 var arbeidsplassveksten 1,3 prosentpoeng under landsgjennomsnittet. I Østre Agder har arbeidsplassnedgangen vært sterkere enn det bransjeeffekten skulle tilsi. Østre Agder har en negativ bransjustert vekst. Det har blitt skapt færre arbeidsplasser enn det regionens

bransjestruktur kan forklare. Nedgangen knytter seg først og fremst til det samfunnsanalysen kaller «basisnæringer». Antallet arbeidstakere i industrien er sterkest redusert. Det er blitt mer enn 1 800 færre arbeidsplasser i industrien i perioden, det er en reduksjon på 30 prosent. I samme periode har Norge som helhet hatt en reduksjon på ca. 11 prosent i industrisysselsettingen.

Innvandringen har bidratt mye til befolkningsveksten i Østre Agder etter 2007. Selv om fødselsbalansen er positiv, er den lavere enn i landet som helhet. Den store innvandringen til Østre Agder har også vært svakere enn for Norge samlet sett. Det er innvandringen som numerisk bidrar mest til folketallsvekst i Østre Agder, men relativt sett i forhold til resten av landet, er det innenlands flytting som skiller flyttemønsteret i Østre Agder positivt fra resten av landet. Befolkningsveksten i Østre Agder har samlet sett vært noe under landsgjennomsnittet.

I samfunnsanalysens forståelse av næringsutvikling, er næringsliv et middel for å opprettholde og øke både kvantitet og kvalitet ved bosettingen på stedet. Et sted er nettopp et sted, fordi det bor mennesker der. Tradisjonelt har det bodd folk på steder der det har vært mulig å livnære seg. De fleste steder i Norge er skapt fordi det har vært naturgitte eller andre forutsetninger for å drive næring der.

Utviklingen av det konkurranseutsatte næringslivet er preget av strukturelle forhold. Det strukturelle forholdet som sterkest påvirker det lokale næringslivet er bransjesammensetting. Det har i mange år vært vekst i den «oljesmurte» delen av norsk økonomi. Det er imidlertid de delene av denne økonomien som er arbeidskraftintensiv, som skaper de beste forutsetningene for et sted eller region å vokse.

Hver enkelt kommune og region i Norge inngår i dette bildet. Det ligger til grunn for om en skal forvente bedre eller svakere utvikling enn det de strukturelle forholdene skulle tilsi. En region er sterkt influert av sine strukturelle særtrekk – men ikke låst av dem.

Det er syv sentrale utfordringer som Østre Agder tar sikte på å svare opp ved gjennomføring av strategisk næringsplan og deltagelse i Utviklingsprogrammet for byregioner fase 2:

To utfordringer handler primært om organisering og politikk:

1. Østre Agder er et felles bo- og arbeidsmarked som forvaltes under syv ulike kommune-planer, temaplaner, strategier, mv. .
2. Ulike kommuneovergripende initiativer vokser fram hvor flere har med næringsutvikling å gjøre. Det er likevel lite åpenbar samordning eller synergiskapende initiativer å spore mellom enkeltinitiativene.

To utfordringer knytter seg til næringsstruktur:

3. Næringslivets sysselsetting i regionen er fallende, produktivitet i en del sentrale næringer i regionen er lav og flere næringer som tradisjonelt har stått sterkt i regionen, er i ferd med å tape posisjon.
4. Det er relativt store indre variasjoner i bransjesammensetting og resultater, mellom kommunene i regionen, både nord-sør og øst-vest. Utfordringene knyttet til næringsutvikling er derfor forskjellige, men samlet sett betydelige.

Tre utfordringer handler om verdier, holdninger og utviklingskultur:

5. De næringsmessige utfordringene for regionen er samlet sett store, men opplevelsen av utfordringenes alvor virker til å være generelt lav i regionen. Det kan skape utfordringer for å få til felles løft.
6. Samlet sett har det fram til nå vært lite fokus på tilrettelegging og stimulering av nærings-samarbeid på tvers av kommunene. Flere av kommunene har imidlertid sterke satsinger hver for seg. Det finnes også nærings-samarbeid over enkelte av kommunegrensene. Ek-sempelvis er det to regionale næringsfond som gir støtte til etableringer og utvikling i re-gionen. Disse operer uavhengig av hverandre gjennom bl.a. egne tildelingsbrev fra fyl-keskommunen.
7. Forskning om regional utvikling viser stadig tydeligere at regional vekst bygger mer på kulturelle verdier enn man før har vært klar over 5. Slike verdier kan være risikovilje, ent-reprenørskapsholdninger, etc.. Det finnes ikke mye kunnskap om hvordan slik regional vekstkultur skapes eller endres. Tradisjonelt har lokal og regional næringspolitikk rettet seg in mot kapital, areal og infrastruktur. Det finnes få virkemidler og lavt fokus rettet spesielt rettet inn mot å påvirke steders vekstkultur aktivt.

Prosjekt mål

Hovedmål:

Østre Agder skal ha et våkent, voksende og vitalt næringsliv med en sysselsettingsutvikling som er bedre enn gjennomsnittet i Norge .

Delmål:

I 2017 skal Østre Agder ha:

- a. Etablert et felles apparat for næringsutvikling i regionen
- b. Etablert flere næringsnettverk og klynger
- c. Velfungerende regionale lærings- og inspirasjonsarenaer
- d. Etablert en samlet regional etablerertjeneste
- e. Innført relevant kompetansemekling for næringslivet
- f. Satt i gang et program for målrettet talentrekruttering
- g. Etablert en Næringsarealbank
- h. Øket verdiskapingen i besøksnæringene
- i. Oppnådd synergi av ny infrastruktur (E18, m.m..).

Forankring

REGIONPLAN 2020

Regionplanen har anført følgende mål knyttet til entreprenørskap og samspill:

3.3: Samarbeid for entreprenørskap

Etablere en felles arena for samordning og oppgavefordeling i innovasjonssystemet

sammen med aktører og virkemiddelapparat regionalt, nasjonalt, internasjonalt for å

øke entreprenørskap og verdiskaping. Styrke Universitetets og høyskolenes rolle knyttet til grunderutvikling og videreutviklesamspillet mellom universitet, høyskolene, næringsliv og offentlig sektor.

3.4: Sterkere gjennom samspill

Stimulere eksisterende klynger og på den måten bidra til videreutvikling av nettverkene. Bruke erfaringene fra eksisterende næringsklynger og nettverkssamarbeid til å utvikle tilsvarende samhandling innenfor andre næringsområder. Utvikle gode arenaer for samhandling mellom det offentlige virkemiddelapparatet og næringsklyngene.

VINN-PLAN AGDER (Høringsutkast)

VINN Agder legger til grunn en videreføring av Regionplan Agder 2020 sitt hovedmål: "Utvikle en sterk og samlet landsdel som er attraktiv for bosetting og næringsutvikling både i kystsonen og de indre distriktene".

For å oppfylle hovedmålet foreslås det to delmål for VINN Agder:

- VINN Agder skal bidra til økt bærekraftig verdiskaping gjennom satsing på innovasjon og kunnskap både i privat og offentlig sektor.
- Agder skal være en "VINNer"-region, som har høyere sysselsettingsvekst enn landet for øvrig, med fokus på nye potensialer for bærekraftig verdiskaping.

De viktigste grepene for å nå målene er økt samhandling og kompetansedeling. Følgende mål er forslått i kapittelet om Entreprenørskap, næringsutvikling og nyskaping:

Mål 1: Flere vekstkraftige nyetableringer

Mål 2: Økt bærekraftig verdiskaping i eksisterende næringsliv

Mål 3: Økt entreprenørskapskultur

Mål 4: Økt FoUoI gjennom et samordnet, åpent og effektivt innovasjonssystem

VEDTAK I ØSTRE AGDER

Forslag om deltagelse i Byregionprogrammets fase 2 er knyttet til kommunens behandling av Strategisk næringsplan for Østre Agder. Deltagelse og planforslaget ble vedtatt i styret i Østre Agder 13.mars 2014. Saken er nå oversendt til de syv kommunene som har deltatt i utarbeidelsen av planen for endelig vedtak. Det er utarbeidet et felles saksfremlegg (se vedlegg) for alle kommunene..

Følgende vedtak ble fattet i sak 33/15 Endelig behandling av Strategisk næringsplan for Østre Agder"

”Styret gir følgende anbefaling i forhold til vedtak i de syv deltakende kommuner ved behandling av forslaget til Strategisk næringsplan for Østre Agder:

1. X- kommunestyre slutter seg til forslag og intensjoner i Strategisk næringsplan for Østre Agder.
2. X-kommunestyre slutter seg til forslag til Samarbeidserklæring for det strukturelle nettverksarbeidet mellom næringsmedarbeiderne innen Østre Agder. Kommunestyret støtter også at det søkes sekretariatsressurser til dette samarbeidet gjennom statens Byregionprogram.
3. X-kommunestyre ber Østre Agder utarbeide konkret forslag til felles regional etablerertjeneste med utgangspunkt i Etablerersenteret i Arendal. Aust-Agder fylkeskommune inviteres til drøftinger omkring fylkeskommunens eventuelle deltakelse i etablerertjenesten. Tjenestene til etablerere skal også ytes desentralisert i de deltakende kommuner koordinert og i samarbeid med næringsmedarbeiderne der. ”

BYSTYREVEDTAK

Arendal bystyre vedtok den 30.04.2015 enstemmig forslag til Strategisk Næringsplan for Østre Agder i sak 15/65 (vedlegg). Samtlige vedtak fra de deltagende kommunene forventes å foreligge i løpet av mai 2015. Protokoller vil bli ettersendt innen 18. juni 2015.

Prosjektorganisering

Prosjekteier

De 7 bystyrene/kommunestyrene er prosjekteier.

Styringsgruppe

Styringsgruppe for prosjektet utgjøres av ordførerne og rådmennene i de 7 søkerkommunene i Østre Agder.

Prosjektgruppe

Prosjektgruppen vil bestå av samtlige næringsmedarbeidere i de samme 7 kommunene, kalt Østre Agder Næringsnettverk. En egen samarbeidserklæring er utarbeidet. (vedlegg)

Referansegruppe

Det oppnevnes en referansegruppe som bestående av de ulike næringsforeningene og næringshagene i regionen.

Prosjektleder

Det skal tilknyttes egen prosjektleder for hele prosjektperioden på 2,5 år.

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere:

- Aust-Agder Fylkeskommune
- Næringsforeningene, næringshagene og etablerersenteret

- Froland kommune
- Andre byregioner i Byregionprogrammets fase 2
- Telemarksforskning
- Distriktssenteret

Aktiviteter

Aktiviteter i fase 2:

- a) Felles apparat for næringsutvikling i regionen. Det settes i gang et arbeid med å utrede modell og innhold i en felles apparat for den samlede offentlige innsatsen for næringsutvikling i regionen.
- b) Flere næringsnettverk og klynger. Østre Agder skal sørge for at det finnes kunnskap og kapasitet til å bringe relevante aktører sammen og fasilitere gode nettverksprosesser der hvor det finnes næringsmessig grunnlag og vilje til dette hos næringsaktørene selv. Det skal tas initiativer for å kartlegge behov og vilje.
- c) Regionale lærings- og inspirasjonsarenaer. De arenaene som allerede eksisterer i Østre Agder skal gjennomgå med tanke på gjensidig nytte og eventuelle justeringer som de kan gjøre for å passe bedre til hverandre. Vi foreslår at regionens læringsarenaer legges inn i en «næringslivets læringsportal» slik at de blir godt kjent, spredt bredt ut i regionen, og at innholdet/erfaringene derfra blir formidlet på en profesjonell måte. Det er naturlig at digitale hjelpemidler blir utnyttet på mest mulig profesjonell måte her.
- d) Samlet regional etablerertjeneste. Det utarbeides en konkret plan for samordning og organisering av en samlet regional etablerertjeneste. Arbeidet må ses i sammenheng med fylkeskommunens virksomhet på området. Det er viktig at den regionale etablerertjenesten har størst mulig kontinuitet slik at den får anledning til å bygge opp kompetanse, etablere varige relasjoner til virkemiddelaktører utenfor regionen og bygge nettverk til næringslivet. Tjenesten bør derfor drives innenfor en modell som ikke forutsetter at den må lyses ut på anbud med korte intervaller, slik vi kjenner det fra dagens modell.
- e) Kompetansemekling for næringslivet. Det tas initiativ til at Østre Agder har tilstrekkelig tilgang til ressurser innen for kompetansemekling. Kompetansemeklingen skal stimulere til innovasjon og vekst i det private næringslivet i regionen hos bedrifter, både enkeltvis og i nettverk. Både produserende og tjenesteytende næringer skal omfattes av tilbudet.
- f) Program for målrettet talentrekruttering. Det skal utredes og settes sammen et regionalt program for talentattraktivitet med sikte på å øke tilflytting og hindre fraflytting av mennesker med høy utdannelse innenfor alle former for frie yrker.
- g) Næringsarealbank. Det etableres et prosjekt hvor eksisterende arealer og planer i alle Østre Agder- kommunene kartlegges og legges inn i en elektronisk arealbank med ansvarsfordeling og opplæring av personell som skal håndtere den.

h) Øket verdiskapingen i besøksnæringene. Det skal framskaffes mer kunnskap og utvikles en regional kunnskapsdrevet satsing på besøksnæringer i Østre Agder i tett samarbeid med øvrig planlegging og prosjektutvikling på Agder.

i) Synergi av ny infrastruktur (E18, m.m..) Østre Agder innhenter erfaring fra andre regioner som tidligere har vært gjennom tilsvarende utvikling relatert til infrastruktur. Disse deltar med innspill til konkrete tiltak for å maksimere gevinst av framtidige statlige infrastrukturinvesteringer.

j) Skandinavisk Vekstkultur. Hovedmålet med Telemarksforskning sitt forskningsprosjekt er å avdekke kunnskap som er operativt nyttig for skandinaviske kommuner/regioner i deres arbeid for å styrke egen attraktivitet. Prosjektet bygger på en hypotese om at vekst i bosetting og/eller i arbeidsplasser ut over hva som naturlig kommer av den nasjonale veksten og de utenforliggende strukturelle betingelsene som påvirker stedet, kan skyldes god eller dårlig vekstkultur. Vekstkultur skapes av holdninger, verdier, og samspillsmønstre på stedet. Dette har mye til felles med organisasjonskulturelle perspektiver som i stadig større utstrekning legges til grunn ved studier av næringslivets innovasjonsevne, resultatoppgåelse, mv. Ved siden av de danske studiene av «Vekstens DNA», foreligger det lite forskning hvor steder er forskningens subjekt. Østre Agder setter av tid til deltakelse i prosjektet, både til fellessamlinger i form av arbeidsmøter; til forskerbesøk med noe aktiviteter lokalt; og til informasjonsarbeid/ rekruttering av informanter m.v. i egen region.

k) Distriktssenterets nasjonale nettverkssamlinger. Det er lagt opp til at deltagere fra styringsgruppen og prosjektgruppen, samt prosjektleder deltar på 5 nasjonale nettverkssamlinger i løpet av prosjektperioden.

Målgrupper

Prosjektet skal nå frem til følgende målgrupper:

- Bedriftene i regionen
- Næringsforeningene/Næringshagene
- Potensielle næringsetablerere i regionen/Etablerersenteret
- Politisk og administrativ ledelse i kommunene i Østre Agder
- Regionens innbyggere
- Tilflyttere

Resultat

- Bedre sysselsettingsutvikling enn gjennomsnittet i Norge
- Fortsatt befolkningsvekst og tilflytting
- Øket verdiskaping i besøksnæringene
- Øket knoppskyting i eksisterende bedrifter
- Øket antall nyetableringer i regionen
- Flere næringsnettverk og klynger

- Flere medlemmer i næringsforeningene
- En forsterket og felles vekstkultur i regionen

Effekter

Innsatsfaktorer:

- Kompetanse
- Forskning/analyse
- Møtearenaer
- Nettverk

Aktiviteter:

- Arbeidsverksteder for å identifisere nye tilnærminger
- Deltagelse i arbeidsgrupper for å bearbeide nye ideer
- Nettverkssamlinger hvor erfaringer deles
- Delta i forskningsprosjekt som case for å lære
- Utarbeide rapporter

Produkter/Tjenester:

- Bedre etablererveiledningen
- Bistå og veilede nye satsinger
- Mer oversiktlig og målrettet støtteapparat

Brukereffekter:

- En opplevelse av å bli ivaretatt og oppmuntret som bedriftseier, etablerer eller knoppskyter
- Å være en del av en vekstkultur

Samfunnseffekter:

- En mer attraktiv region

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Milepæler høsten 2015:

1. Å ha konstituert prosjektorganisasjonen og tilknyttet prosjektledelse
2. Ha etablert et felles apparat for næringsutvikling i regionen

3. Ha samlet en regional etablerertjeneste.
4. Å ha deltatt på en nasjonal nettverkssamling i Distriktscenterets regi
5. Å deltatt på første samling i forskningsprosjektet Skandinavisk Vekstkultur

Milepæler våren 2016:

1. Å ha etablert en ny regionale lærings- og inspirasjonsarena (næringslivets læringsportal)
2. Å ha etablert et nytt eller utvidet næringsnettverk
3. Å ha deltatt på en nasjonal nettverkssamling i Distriktscenterets regi
4. Å gjennomført en caseundersøkelse i vår region tilknyttet forskningsprosjektet Skandinavisk Vekstkultur
5. Å ha etablert et samarbeidsprosjekt vedr. kompetansemekling for næringslivet

Milepæler høsten 2016:

1. Å ha på plass en Næringsarealbank for regionen
2. Å ha utarbeidet en utviklingsstrategi for besøknæringen i regionen
3. Å ha deltatt på en nasjonal nettverkssamling i Distriktscenterets regi
4. Å ha utviklet en regional strategi for å maksimere gevinst av framtidige statlige infrastrukturinvesteringer.
5. Å ha ferdig forskningsresultatene fra Skandinavisk Vekstkultur med anbefalte tiltak for en forsterking av Østre Agders vekstkultur

Milepæler våren 2017:

1. Midtveisevaluering av prosjektet
2. Iverksetting av besøksstrategien
3. Iverksetting av strategi for forsterket vekstkultur
4. Å ha utviklet 2 nye bedriftscluster i regionen

Milepæler høsten 2017:

1. Å ha ferdigstilt første milepæler i strategien for forsterket vekstkultur
2. Å ha ferdigstilt første milepæler i besøksstrategien
3. Sluttrapport for prosjektet

Kostnadsplan/budsjett

Tittel	2015	2016	2017	SUM
---------------	-------------	-------------	-------------	------------

Arbeidsgrupper fra næringsliv	30 000	60 000	60 000	150 000
Arbeidsgrupper fra prosjektgruppen	30 000	60 000	60 000	150 000
Deltagelse Skandinavisk Vekstkultur	150 000			150 000
Nasjonale nettverkssamlinger	70 000	140 000	140 000	350 000
Prosjektgruppen	38 000	76 000	76 000	190 000
Prosjektleder	430 000	860 000	860 000	2 150 000
Reiser prosjektleder	50 000	100 000	100 000	250 000
Styringsgruppen	42 000	84 000	84 000	210 000
Trykking av rapporter/materiell	50 000	100 000	100 000	250 000
Øvrige konsulenttenester	50 000	200 000	200 000	450 000
Sum kostnad	940 000	1 680 000	1 680 000	4 300 000

En timesats på Kr. 500,- er lagt til grunn for kommunenes egen innsats og for prosjektledelse. Estimert tidsforbruk for prosjektleder er ca. 230 dager à 7,5time x 2,5 år: 4300 timer. Det forutsettes at deltakerne i styringsgruppen møtes 2 timer annenhver måned, at prosjektgruppen i gjennomsnitt møtes 3 timer hver måned. Kommunenes timeforbruk er stipulert til ca. 420 timer for styringsgruppe og 385 timer for prosjektgruppen. I tillegg kommer ca. 300 timer tilknyttet prosjektgruppens deltagelse arbeidsgrupper og arbeidsverksteder.

Det er også tatt høyde for å godtgjøre representanter fra næringslivet som deltar i arbeidsgrupper. Timesats er også der kr. 500,- pr. time. Dette er estimert til ca. 300 timer.

På de nasjonale nettverkssamlingene er det høyde for 7 personer pr. samling.

«Kostnadene skal spesifiseres, jf. punkt 4 i Utlysningen»

Finansieringsplan

Tittel	2015	2016	2017	SUM
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	470 000	840 000	840 000	2 150 000
Kommunenes bidrag egeninnsats	470 000	840 000	840 000	2 150 000
Sum finansiering	940 000	1 680 000	1 680 000	4 300 000

Kommunenes egenandel utgjøres av prosjektledelse og arbeidstimer knyttet til styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgrupper.

«Byregionens egenfinansiering skal spesifiseres, jf. punkt 4 i Utlysningen»

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Invitasjon fra Telemarksforskning til deltagelse i Skandinavisk Vekstkultur.pdf	528 268	05.05.2015
Saksprotokoll Arendal Bystyre.pdf	45 808	05.05.2015
Samarbeidserklæring - Østre Agder Næringsnettverk.pdf	484 888	05.05.2015
Strategisk næringsplan for Østre Agder 2015-2020.pdf	10 515 886	05.05.2015
Strategisk Næringsplan Østre Agder - Rådmannens saksfremlegg.pdf	116 056	05.05.2015

Søknad fra Arendalsregionen (Østre Agder).pdf	898 298	05.05.2015
Østre Agder samfunnsanalyse 14 02 2014.pdf	920 475	05.05.2015